سُورَةُ الحَاقَّةِ (مَكيَة)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَآقَّةُ ﴿١﴾ یەکێکە لە ناوەکانی ڕۆژی قیامەت ئەوە دەگەیەنێت کە لەو ڕۆژەدا خوای گەورە حەق و ڕاستی
بەتەواوی دەچەسپێنێت. مَا ٱلۡحَآقَّةُ ﴿٢﴾ ئینجا پرسیار دەکات و زیاتر گرنگی ئەو ڕۆژە دەخاتە بەرچاو چی بێ
ئەو ڕۆژە؟! وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ﴿٣﴾ جا تۆ چووزانی ئەی پێغەمبەر ﷺ ئەی ئادەمیزاد، ئەو ڕۆژە چیەو
چۆنەو چ تەنگانەیەکە؟ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ وَعَادُۢ بِٱلۡقَارِعَةِ ﴿٤﴾ ثمود قەومی صالح، عاد قەومی هود ئەو ڕۆژەیان بە
درۆزانی. فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهۡلِكُواْ بِٱلطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ ئینجا گەلی ثمودمان بەدەنگێکی سامناکی گەورەی تۆقێنەر
لەناوبران. وَأَمَّا عَادٞ فَأُهۡلِكُواْ بِرِيحٖ صَرۡصَرٍ عَاتِيَةٖ ﴿٦﴾ گەلی عادیش بە ڕەشەبایەکی ساردی بەهێزی وێرانکەر
لەناوبران. سَخَّرَهَا عَلَيۡهِمۡ سَبۡعَ لَيَالٖ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومٗاۖ فَتَرَى ٱلۡقَوۡمَ فِيهَا صَرۡعَىٰ كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ نَخۡلٍ
خَاوِيَةٖ ﴿٧﴾ حەوت شەوو هەشت ڕۆژ هەڵی کردە سەریان، بەردەوام و بەهێز دەتبینی (ئەگەر لەوێ بویتایە)
ئەو خەڵکە هەموو لاڵ و پاڵ لێی دەکەوتن هەروەك قەدی دارخورمای لە ڕیشە هەڵکەنراو، چۆن بەئاسانی
دەکەوێت و شەق دەبات. فَهَلۡ تَرَىٰ لَهُم مِّنۢ بَاقِيَةٖ ﴿٨﴾ جا ئایا دەبینیت کەسیان مابێت و کەسیان ڕزگاری
بووبێت؟! وَجَآءَ فِرۡعَوۡنُ وَمَن قَبۡلَهُۥ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتُ بِٱلۡخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فیرعەون و ئەوانەی پێش ئەویش و
دانیشتوانی دێهاتە ژێرەو ژوور بووەکان، بە تاوان و خراپەوە هاتن. فَعَصَوۡاْ رَسُولَ رَبِّهِمۡ فَأَخَذَهُمۡ أَخۡذَةٗ
رَّابِيَةً ﴿١٠﴾ هەر یەکێك لەوانە سەرپێچی و سەرکەشییان نواند بەرامبەر پێغەمبەری پەروەردگاریان ئەوسا گرتنی
بە گرتنێکی سەخت. إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلۡمَآءُ حَمَلۡنَٰكُمۡ فِي ٱلۡجَارِيَةِ ﴿١١﴾ بەڕاستی ئێمە کاتێك ئاو لە سنوور
دەرچوو (لە کاتی تۆفانەکەی نوح دا) ئێوەمان لە کەشتیدا هەڵگرت (باوو باپیرانی ئێوە). لِنَجۡعَلَهَا لَكُمۡ
تَذۡكِرَةٗ وَتَعِيَهَآ أُذُنٞ وَٰعِيَةٞ ﴿١٢﴾ تا بیکەنە یادگاری و بیدار کەرەوە بۆ ئێوە و لەگوێی بگرێت ئەو گوێیانەی
هۆشمەندن. فَإِذَا نُفِخَ فِي ٱلصُّورِ نَفۡخَةٞ وَٰحِدَةٞ ﴿١٣﴾ ئینجا کاتێك یەکجار فوو کرا بە صوردا. وَحُمِلَتِ ٱلۡأَرۡضُ
وَٱلۡجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةٗ وَٰحِدَةٗ ﴿١٤﴾ زەوی و کێوەکان هەڵگیران و یەک کەڕەت دران بەیەکدا. فَيَوۡمَئِذٖ وَقَعَتِ
ٱلۡوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ لەو ڕۆژەدا ئیتر قیامەت بەرپا دەبێت. وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِيَ يَوۡمَئِذٖ وَاهِيَةٞ ﴿١٦﴾ ئاسمان هەمووی

شەق و پەق دەبێت و لێك دەترازێت و شل و شۆڵ دەبێت. وَٱلۡمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرۡجَآئِهَاۚ وَيَحۡمِلُ عَرۡشَ رَبِّكَ
فَوۡقَهُمۡ يَوۡمَئِذٖ ثَمَٰنِيَةٞ ﴿١٧﴾ فریشتەکان لە گۆشەو کەناری (جیهانی نوێ) دا ئامادە دەبن، تەختی پەروەردگارت
ئەو ڕۆژە هەشت هەڵی دەگرێت (هەشت فریشتە یان هەشت دەستە) بەسەر سەریانەوە. يَوۡمَئِذٖ تُعۡرَضُونَ
لَا تَخۡفَىٰ مِنكُمۡ خَافِيَةٞ ﴿١٨﴾ لەو ڕۆژەدا پیشان دەدرێن، هیچ شتێك لە نهێنیەکانتان شاراوە نی یە. فَأَمَّا مَنۡ
أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقۡرَءُواْ كِتَٰبِيَهۡ ﴿١٩﴾ جا ئەوەی نامەی کردەوەکانی درایە دەستی ڕاستی،
ئەوە (بە دڵخۆشیەکی بێ سنوورەوە بە هاوەڵ و ناسیاوانی) دەڵێت : ها ئەوەتا نامەی کردەوەکانم بیگرن و
بخوێننەوەو تەماشای بکەن. إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَٰقٍ حِسَابِيَهۡ ﴿٢٠﴾ بەڕاستی من کاتی خۆی سوور دەمزانی و
دڵنیابووم کە بەم لێپرسینەوە دەگەم!! فَهُوَ فِي عِيشَةٖ رَّاضِيَةٖ ﴿٢١﴾ جا ئەو بەختەوەرە لە ژیانێکی پڕ لە شادی و
کامەرانیدا دەژی کە زۆر پێی ڕازیە... فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٖ ﴿٢٢﴾ لەبەهەشتی بەرزو بڵندا، (لە باخچەکانی سەر لوتکەی
چیاو لاپاڵی شاخەکاندا لەناو کۆشك و تەلارەکاندا). قُطُوفُهَا دَانِيَةٞ ﴿٢٣﴾ میوەهاتی زۆر بە درەختەکانیەوە شۆڕ
بۆتەوەو لێکردنەوەی ئاسانەو لە دەست ڕەس دایە. كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ هَنِيٓـَٔۢا بِمَآ أَسۡلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡأَيَّامِ ٱلۡخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾
ئینجا پێیان دەوترێت : بخۆن و بخۆنەوە نۆشتان بێت، بەهۆی دەست پێشکەریتان لە ڕۆژگاری ڕابردودا. وَأَمَّا
مَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي لَمۡ أُوتَ كِتَٰبِيَهۡ ﴿٢٥﴾ بەڵام ئەوەی نامەی کردەوەکانی دەدرێتە
دەستی چەپی، ئەوە دەڵێت : خۆزگە نامەی کردەوەکانم پێ نەدرایە. وَلَمۡ أَدۡرِ مَا حِسَابِيَهۡ ﴿٢٦﴾ هەر نەمزانیایە
لێپرسینەوەم چۆن دەبێت. يَٰلَيۡتَهَا كَانَتِ ٱلۡقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ خۆزگە مردنەکەم یەکجاریی بوایە (ئاوا زیندوو
نەکرامایەتەوە). مَآ أَغۡنَىٰ عَنِّي مَالِيَهۡۜ ﴿٢٨﴾ ئەوەتە، ئەو ماڵ و سامانەی کە بووم، فریام نەکەوت (بەڵکو نەماو
تەفرو تونا بوو). هَلَكَ عَنِّي سُلۡطَٰنِيَهۡ ﴿٢٩﴾ ئەو دەسەڵاتەی کە بووم لە دەستمدا نەماو لە دەستم چوو. خُذُوهُ
فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ئەوسا ئیتر فەرمان دەدرێت ئادەی ئێوە بیگرن و کۆت و زنجیر لە دەست و قاچ و ملی بئاڵێنن. ثُمَّ
ٱلۡجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ لەوەودوا بەرەو دۆزەخ ڕاپێچی بکەن و بیبەن و بیخەنە ناوی. ثُمَّ فِي سِلۡسِلَةٖ ذَرۡعُهَا
سَبۡعُونَ ذِرَاعٗا فَٱسۡلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ پاشان بەزنجیرێکی حەفتا گەزی بیبەستنەوە (بە کۆڵەکەو ستون و پایەکانی ناو
دۆزەخەوە). إِنَّهُۥ كَانَ لَا يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ چونکە بەڕاستی ئەمە کاتی خۆی ئیمان و باوەڕی بەخوای
گەورە نەبوو (بە تەمای زیندووبوونەوەو لێپرسینەوە نەبوو). وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلۡمِسۡكِينِ ﴿٣٤﴾ هانی کەسی

نەدەدا کە خواردن و خۆراك ببەخشن بە هەژارو بێ نەواکان (بەڵکو هەر خەمی خۆی بوو). فَلَيۡسَ لَهُ ٱلۡيَوۡمَ
هَٰهُنَا حَمِيمٞ ﴿٣٥﴾ کەواتە ئەمڕۆ ئا لێرە هیچ دڵسۆزێکی نی یە. وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنۡ غِسۡلِينٖ ﴿٣٦﴾ خۆراکیشی تەنها
لەکێم و زوخاوی داچۆڕاو نەبێت هیچی تر نی یە. لَّا يَأۡكُلُهُۥٓ إِلَّا ٱلۡخَٰطِـُٔونَ ﴿٣٧﴾ کە، کەس نایخوات، جگە
لە تاوانباران. فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَا تُبۡصِرُونَ ﴿٣٨﴾ سوێندم بەو شتانەی کە دەیبینن. وَمَا لَا تُبۡصِرُونَ ﴿٣٩﴾ بەوەش کە
نایبینن و نادیارن. إِنَّهُۥ لَقَوۡلُ رَسُولٖ كَرِيمٖ ﴿٤٠﴾ بەڕاستی ئەم قورئانە لە زاری پێغەمبەرێکی بەڕێزەوە پێتان
ڕادەگەیەنرێت، یاخود لە ڕێگەی فرستادەیەکی بەڕێزەوە پێتان دەگات کە جوبرەئیلی فریشتەیە. وَمَا هُوَ بِقَوۡلِ
شَاعِرٖۚ قَلِيلٗا مَّا تُؤۡمِنُونَ ﴿٤١﴾ دڵنیابن کە ئەم قورئانە گوفتاری شاعیر نیە، ئەوە بۆ زۆر کەمتان باوەڕ دەهێنن؟!
وَلَا بِقَوۡلِ كَاهِنٖۚ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ گوفتاری فاڵچی و زێوانیش نیە، ئەوە بۆ زۆر کەمتان یاداوەری
وەردەگرن؟! تَنزِيلٞ مِّن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٤٣﴾ بەڵکو ئەم قورئانە لەلایەن پەروەردگاری جیهانەکانەوە ڕەوانەکراوەو
نێردراوەتە خوارەوە. وَلَوۡ تَقَوَّلَ عَلَيۡنَا بَعۡضَ ٱلۡأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ خۆ ئەگەر محمد ﷺ هەندێك قسەو گوفتار بەدەم
ئێمەوە هەڵبەستایە. لَأَخَذۡنَا مِنۡهُ بِٱلۡيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ئەوە بەهێزو دەسەڵاتی خۆمان دەمانگرت. ثُمَّ لَقَطَعۡنَا مِنۡهُ
ٱلۡوَتِينَ ﴿٤٦﴾ لەوەودوا ڕەگی دڵی دەپچڕێنین و دەیمرێنین. فَمَا مِنكُم مِّنۡ أَحَدٍ عَنۡهُ حَٰجِزِينَ ﴿٤٧﴾ ئەوسا هیچ
کەسێك نی یە لە ئێوە بەربەست و بەرگری بکات لە ئێمە. وَإِنَّهُۥ لَتَذۡكِرَةٞ لِّلۡمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ بەڕاستی ئەم قورئانە
یاداوەری و یادخستنەوەیە بۆ پارێزکاران و خواناسان. وَإِنَّا لَنَعۡلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ ئێمە بەڕاستی
چاك و دەزانین کە لە ئێوەدا کەسانێك هەن و پەیدا دەبن ئەم قورئانە بەدرۆ دەزانن. وَإِنَّهُۥ لَحَسۡرَةٌ عَلَى
ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾ بێگومان قورئان لە ڕۆژی دوایدا دەبێتە هۆی ئاهو ناڵەو پەشیمانی بێ سنوور بۆ بێ باوەڕان.
وَإِنَّهُۥ لَحَقُّ ٱلۡيَقِينِ ﴿٥١﴾ بەڕاستی ئەم قورئانە حەق و ڕاستەقینەیەکی دڵنیا بەخشە بە ئیمانداران. فَسَبِّحۡ بِٱسۡمِ
رَبِّكَ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٥٢﴾ کەواتە ئەی پێغەمبەر ﷺ، ئەی ئیماندار؛ بەردەوام تەسبیحات و ستایشی پەروەردگاری
مەزن و گەورەت بکە..................